

РОЗДІЛ 4 – ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

УДК 502:[373.3.091/12-05:005.336.2]

МЕТОДИКА РЕАЛІЗАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГО-ВАЛЕОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Бузенко І. Л., аспірант

*Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського,
вул. Острозького, 32, м. Вінниця, Україна*

iryabyzok26@gmail.com

У статті аналізується авторська поетапна методика формування еколого-валеологічної компетентності майбутнього вчителя. Розглядаються чотири етапи (спонукально-підготовчий, теоретико-накопичувальний, творчо-практичний, оцінювально-результативний). На спонукально-підготовчому етапі основну увагу приділено зміцненню позитивної мотивації майбутніх учителів початкової школи до здійснення діяльності еколого-валеологічного спрямування. На теоретико-накопичувальному етапі формувалася системи еколого-валеологічних знань майбутніх учителів початкової школи. На творчо-практичному етапі розвивали практичну готовність майбутніх учителів початкової школи до еколого-валеологічної діяльності. На оцінювально-результативному етапі – важливі для еколого-валеологічної діяльності професійні й особистісні якості.

Ключові слова: екологічна компетентність, валеологічна компетентність, підготовка майбутнього вчителя, методика, формування.

МЕТОДИКА РЕАЛИЗАЦИИ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ УСЛОВИЙ ФОРМИРОВАНИЯ ЭКОЛОГО-ВАЛЕОЛОГИЧЕСКОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ НАЧАЛЬНОЙ ШКОЛЫ

Бузенко И. Л.

*Винницкий государственный педагогический университет имени Михаила Коцюбинского,
ул. Острожского, 32, г. Винница, Украина*

iryabyzok26@gmail.com

В статье анализируется авторская поэтапная методика формирования эколого-валеологической компетентности будущего учителя. Рассматриваются четыре этапа (побудительно-подготовительный, теоретико-накопительный, творчески-практический, оценочно-результативный). На побудительно-подготовительном этапе основное внимание уделено укреплению положительной мотивации будущих учителей начальной школы к осуществлению деятельности эколого-валеологического направления. На теоретико-накопительном этапе формировалась системы эколого-валеологических знаний будущих учителей начальной школы. На творчески-практическом этапе развивали готовность будущих учителей начальной школы к эколого-валеологической деятельности. На оценочной-результативном этапе – важные для эколого-валеологической деятельности профессиональные и личностные качества.

Ключевые слова: экологическая компетентность, валеологическая компетентность, подготовка будущего учителя, методика, формирование.

THE METHOD OF REALIZATION OF ORGANIZATIONAL AND PEDAGOGICAL CONDITIONS OF FORMATION OF ECOLOGICAL AND VALEOLOGICAL COMPETENCE OF FUTURE TEACHERS OF ELEMENTARY SCHOOL

Buzenko I. L.

*Vinnitsia State Pedagogical University
Ostrog st., 32, Vinnitsia, Ukraine*

irynabyzok26@gmail.com

The article analyzes the methodology for formation of ecological and valeological competence of primary school teachers in the process of training teachers in colleges. The indicators of the criterion «the formation of important for environmental and valeological activities of professional and personal qualities» includes: the ability to reflect (reflection on the place and role of man in the biological world); responsibility, demand, initiative, empathy, principledness; the ability to communicate effectively in the field of environmental and valeological activity. The organizational and pedagogical conditions for the formation of the ecological and valeological competence of future teachers of primary school are as follows: improvement of the content of lectures, seminars, practical classes and pedagogical practices with ecological and valeological information in accordance with the specifics of the discipline; strengthening the applied orientation of the content of professional training of future teachers of elementary school by involving students in environmental and valeological activities; orientation (pedagogical leadership of this process) for the development of students' needs and practical readiness for ecological and valeological activity at school; use of modern educational technologies in the process of studying natural sciences; intensification of the process of forming the ecological and valeological competence of future teachers of elementary school by means of information and communication technologies. The method of implementing organizational and pedagogical conditions for the formation of the ecological and valeological competence of future teachers of elementary school is implemented in four stages (inductive-preparatory, theoretical-accumulation, creative-practical, evaluation-productive). The prepared and implemented scientific and methodological support for the formation of the ecological and valeological competence of future teachers of elementary school is based on methodological approaches, didactic and specific principles of forming the ecological and valeological competence of future teachers. It contains a teaching manual, methodical recommendations. The educational and methodical manual «Ecology and Values Competence of the Future Teacher» explains the essence and structure of the concept of «ecological and valeological competence of future teachers», regularities, didactic and specific principles of formation of ecological and valeological competence of future teachers, etc. In the methodological guidelines there are instructions on the use of diagnostic methods, questionnaires, questionnaires by teachers of pedagogical colleges, which they can use in their work for the purpose of ecological and valeological competence formation of future teachers. The introduction of scientific and methodological support in the educational process of pedagogical colleges proved its expediency to form the ecological and valeological competence of future teachers of elementary school.

Key words: future teachers of elementary school; ecological and valeological competence of future primary school teachers; the method of realization of organizational and pedagogical conditions of formation of ecological and valeological competence of future teachers of elementary school.

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями.

Сьогодні особливо актуальною є еколого-валеологічна діяльність педагога, що пов'язана з еколого-валеологічним навчанням і вихованням школярів, тобто навчання й виховання школярів, що відбувається з позиції збереження здоров'я людини та навколишнього середовища; здійснення спільно з педагогічним колективом еколого-валеологічної просвіти батьків, громадськості; самовдосконалення, підвищення своєї професійної майстерності в галузі збереження здоров'я та охорони природи. Тому актуальним є розроблення методики формування еколого-валеологічної компетентності майбутніх учителів початкової школи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких започатковано вирішення цієї проблеми і на які спирається автор.

Фундаментальну основу формування еколого-валеологічної компетентності майбутнього вчителя становлять дослідження, що були здійснені в таких основних напрямках: біолого-екологічному – вироблення цілісного підходу до формування здоров'я людини з урахуванням її зв'язків із навколишнім середовищем (М. Амосов, Г. Апанасенко, І. Брехман, Е. Булич, М. Гончаренко, В. Горащук, В. Горчаков, Л. Жаліло, О. Изуткін, Ю. Лисичин, І. Мурашов, А. Нагорна, В. Петленко, Л. Попова, В. Самохвалов, А. Сердюк та ін.); медичному – санітарно-

гігієнічна просвіта (В. Бардов, Л. Гербільський, Г. Голобородько, І. Даценко, С. Зільман, Ю. Пивоваров, Л. Трушкіна та ін.), розробка основ безпеки життєдіяльності людини (П. Атаманчук, С. Величко, Н. Герман, С. Джигирей, Є. Желібо, О. Зацарний, Л. Муравей, І. Пістун та ін.); психолого-педагогічному– обґрунтування форм і методів екологічної освіти (Л. Білик, Б. Величковський, М. Віленський, Л. Гербільський, В. Горащук, М. Гончаренко, О. Гречишкіна, Р. Денисенко, Ю. Жданова, І. Зверев, К. Кушніна, Б. Кваша, Л. Лук'янова, О. М'ягченко, Д. Натарова, В. Осіпова, Л. Пономарьова, О. Плахотнік, І. Суравегіна, З. Тюмасєва, А. Хрипунова та ін.), дослідження різноманітних аспектів створення здоров'язбережувального освітнього середовища (В. Беспалько, О. Іонова, О. Лукашенко, О. Омельченко, О. Савченко та ін.).

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячена стаття. Формулювання цілей статті (постановка завдання).

Метою статті є характеристика поетапної методики формування еколого-валеологічної компетентності майбутніх учителів початкової школи.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів.

Отже, як ми вважаємо, формування еколого-валеологічної компетентності майбутніх учителів початкової школи повинно здійснюватися протягом усього періоду навчання студентів у педагогічному коледжі і відповідно до обґрунтованої нами моделі є процесом поетапним.

Констатування стану сформованості мотиваційно-ціннісної, пізнавально-інформаційної, практично-діяльній, особистісно-рефлексивній складових елементів еколого-валеологічної компетентності студентів дає підстави для добору методів, спрямованих на корекцію кожної з них. У дослідженні використовувався спектр різних методів, кожний з яких здійснював вплив на домінують формування окремих складових еколого-валеологічної компетентності майбутніх учителів початкової школи, а в комплексі сприяв формуванню цілісної якості.

Формувальний експеримент було проведено в чотири етапи (спонукально-підготовчий, теоретико-накопичувальний, творчо-практичний, оцінювально-результативний).

На *спонукально-підготовчому* етапі основну увагу ми приділяли зміцненню позитивної мотивації майбутніх учителів початкової школи до здійснення діяльності еколого-валеологічного спрямування. Метою спонукально-підготовчого етапу є розвиток зацікавленості студентів проблемами збереження довкілля і здоров'я; мотивів і потреб природозбережувальної та валеологічної діяльності; екологічно і валеологічно значущих ціннісних орієнтацій, переконань у необхідності дотримуватися норм природокористування та збереження здоров'я; умотивованості майбутніх учителів на розвиток еколого-валеологічної компетентності учнів початкової школи.

На *теоретико-накопичувальному* етапі основну увагу ми приділяли формуванню системи еколого-валеологічних знань майбутніх учителів початкової школи. Метою теоретико-накопичувального етапу є розвиток еколого-валеологічних знань майбутніх учителів, їх розширення і поглиблення; володіння еколого-валеологічними поняттями і термінами; знань про шляхи збереження і зміцнення власного здоров'я і здоров'я учнів початкової школи; знань про особливості ефективної організації природоохоронної діяльності з учнями початкової школи.

На *творчо-практичному* етапі основну увагу ми приділяли розвитку практичної готовності майбутніх учителів початкової школи до еколого-валеологічної діяльності. Метою творчо-практичного етапу є розвиток умінь і навичок застосування еколого-валеологічних знань; активної еколого-валеологічної позиції; досвіду різних видів еколого-валеологічної діяльності (дотримання норм здорового способу життя); умінь проектувати виховні заходи з учнями початкової школи щодо здійснення спільної еколого-валеологічної діяльності; умінь щодо

формування еколого-валеологічної компетентності учнів початкової школи; досвіду екологічної діяльності, що полягає в підтриманні, розвитку довкілля (досвід природоохоронної діяльності).

На *оцінювально-результативному* етапі основну увагу ми приділяли подальшому формуванню важливих для еколого-валеологічної діяльності професійних і особистісних якостей. Метою оцінювально-результативного етапу є розвиток здатності до рефлексії; відповідальності, вимогливості, ініціативності, емпатійності, принциповості тощо; здатності до ефективної комунікації у сфері еколого-валеологічної діяльності.

На спонукально-підготовчому етапі, з метою зміцнення позитивної мотивації майбутніх учителів початкової школи до здійснення діяльності еколого-валеологічного спрямування, використовували такі методи і прийоми: лекції, бесіди, творчі завдання, розв'язання екологічних ситуацій тощо. Однією з дієвих форм роботи було залучення студентів до позааудиторної діяльності еколого-валеологічного спрямування.

На цьому етапі реалізовували такі організаційно-педагогічні умови: зорієнтованість (педагогічного керівництва цим процесом) на розвиток у студентів потреби в еколого-валеологічній діяльності в школі.

Так, наприклад, студенти ЕГ взяли участь у проведенні обласного етапу Всеукраїнського юнацького фестивалю «В об'єктиві натураліста – 2018» за темою «Раціональне природокористування». Фестиваль організовано з метою формування громадянської позиції, самореалізації внутрішнього потенціалу школярів та молоді, їхньої підготовки до цілісного сприйняття сучасних екологічних проблем, свідомого розуміння процесів, що відбуваються в природі в результаті людської діяльності. Найбільш творчі зі студентів узяли також участь у щорічному конкурсі творчої майстерності «В об'єктиві натураліста», організованому Вінницькою обласною станцією юних натуралістів.

Також студенти брали активну участь у проведенні Всеукраїнського юннатівського природоохоронного руху «Зелена естафета». Захід започатковано з метою поширення практичної природоохоронної роботи в загальноосвітніх навчальних закладах та закладах позашкільної освіти, залучення учнівської молоді до заходів щодо збереження та поліпшення стану довкілля, формування її життєвих компетентностей у контексті ідей сталого розвитку суспільства, проведення робіт із впорядкування та створення нових зелених зон; спостереження та дослідження екологічного стану довкілля; пропаганди екологічної культури та народної екологічної спадщини.

Одним із цікавих заходів, у якому взяли участь студенти експериментальної групи, був обласний тиждень здорового способу життя «Молодь за здоров'я». Під час проведення цієї акції студенти долучилися до таких масових заходів, як: конкурс плакатів, фотографій, художніх робіт за темами: «Головне в іміджі – це здоров'я», «Молодь за майбутнє без СНІДу», «Я обираю здоров'я»; обласна науково-практична конференція «Здоров'я – найвища цінність»; конкурс-захист науково-дослідницьких проектів «Активний і здоровий спосіб життя – запорука довголіття».

Студенти також долучилися до проведеного на базі Вінницької обласної станції юних натуралістів обласного етапу Всеукраїнського конкурсу колективів (агітбригад) екологічної просвіти загальноосвітніх і позашкільних навчальних закладів «Земля – наш спільний дім» (про активність студентів свідчать отримані грамоти).

Під час експерименту майбутні вчителі початкової школи взяли участь у Всеукраїнській акції «День зустрічі птахів». Головна мета акції – актуалізація уваги учнівської молоді до сучасних проблем привабливання і охорони, поширення і збільшення чисельності та видового різноманіття перелітних птахів. Завдання акції: ознайомлення з видовим різноманіттям перелітних птахів рідного краю; поширення знань про сезонні явища у природі і в житті птахів; розвиток гуманного ставлення до птахів, мотивація інтересу до їх охорони; формування

відповідальності за стан оточуючого природного середовища; залучення до практичної діяльності у проведенні робіт з приваблювання птахів; сприяння вихованню активної життєвої позиції учасників акції.

На теоретико-накопичувальному етапі, з метою формування системи еколого-валеологічних знань майбутніх учителів початкової школи, реалізовували таку організаційно-педагогічну умову: посилення прикладної спрямованості змісту фахової підготовки майбутніх учителів початкової школи шляхом залучення їх до еколого-валеологічної діяльності; використання сучасних освітніх технологій у процесі вивчення природничих дисциплін.

На творчо-практичному етапі з метою розвитку практичної готовності майбутніх учителів початкової школи до еколого-валеологічної діяльності використовували такі методи і прийоми: підготовку екологічних проектів; творчі завдання; розв'язання екологічних проблемних ситуацій тощо.

Формуванню еколого-валеологічної компетентності сприяє впровадження в освітній процес проектно-дослідницької діяльності. Дослідницька діяльність лежить в основі екологічної освіти, тому що залучення студентів до методів екологічних досліджень дозволяє їм зрозуміти сутність екологічних явищ, зробити практичні висновки при вирішенні конкретних навчальних завдань щодо збереження навколишнього середовища. Участь у таких екологічних дослідженнях змінює студентів, їхній світогляд, поведінку, стиль життя, дозволяє усвідомити регіональні й глобальні екологічні проблеми та взяти активну участь в їх вирішенні [1].

Одним з екологічних проектів був проект «Вдосконалення системи вивезення твердих побутових відходів Вінницької області». Було переконливо доведено, що постійне утворення, накопичення і санітарно-гігієнічні особливості твердих побутових відходів (ТПВ) становлять естетичну, екологічну, фізіологічну небезпеку для навколишнього середовища та здоров'я людей. Проблема забруднення навколишнього природного середовища відходами виробництва і споживання є актуальною і для Вінницької області. Утворення побутових відходів щодня збільшується, у такий спосіб призводить до негативних наслідків і для здоров'я людей, і для навколишнього середовища загалом.

Дослідження засвідчило, що існуюча практика поводження з твердими побутовими відходами не забезпечує захист населення і навколишнього природного середовища від їх шкідливого впливу. Загалом, система поводження з ТПВ у Вінницькій області фактично зводиться до їх вивезення на полігони або сміттєзвалища.

Аналіз відходоутворення засвідчив, що найбільшій гостроти в місті набула проблема твердих побутових відходів, пов'язана, насамперед, з їх збором, сортуванням і знешкодженням чи утилізацією. Зорієнтованість виключно на вивезення та захоронення відходів ніколи не забезпечувала і не може забезпечувати необхідну нейтралізацію їх шкідливого впливу на навколишнє середовище. Тому в місті стартувала програма сортування відходів. Цьому передувало ряд кроків, які дають змогу створити цілісну систему збору, вивезення, переробки або захоронення відходів. Сьогодні Вінницьке підприємство «ЕкоВін» налагодило систему вивезення сміття, на території міста вже зникло таке поняття, як стихійне сміттєзвалище, також впорядковано полігон, де встановлено сміттєсортувальну станцію, а до запровадження роздільного збору ТПВ придбано нові контейнери та вантажівки.

Дослідження стану та рівня безпеки полігонів ТПВ у Вінницькій області показало, що є потреба в організації в області системи послідовного державного контролю та моніторингу стану зазначених об'єктів відповідно до визначених рівнів їх небезпеки та здійснення періодичної оцінки екологічної ситуації на прилеглих територіях. Потрібен перехід в області на стратегію мінімізації кількості звалищ та полігонів ТПВ, що мають низький рівень захисту об'єктів довкілля та не відповідають сучасним вимогам.

Розроблено оптимальні маршрути перевезення сміття на сортування з мінімальними витратами на транспорт по Калинівському району і отримано такі результати: розроблено

найоптимальніші маршрути перевезення ТПВ із селищних рад Калинівського району та встановлено, що переважну більшість відходів можна збирати за допомогою 6 автомаршрутів, які можна об'єднати у 4 маршрути, що надасть змогу збирати сміття щотижнево або навіть двічі на тиждень.

Також варто назвати кілька видів діяльності студентів експериментальної групи, які впроваджували під час експерименту. Зокрема, студенти брали участь у «Всеукраїнському конкурсі винахідницьких і раціоналізаторських проектів еколого-натуралістичного напрямку 2017 року». Один із проектів став учасником фіналу в категорії «Екологічно безпечні технології та прикладна екологія». Це був проект «Проблема твердих побутових відходів Вінницької області: модернізація системи транспортування».

Студенти експериментальної групи брали активну участь у конференції студентів та викладачів технікумів і коледжів Вінницької області «Безпека праці в моїй майбутній професії».

Студенти експериментальної групи брали активну участь у обласному конкурсі студентських науково-дослідницьких робіт з хімії серед студентів коледжів та технікумів Вінницької області. Зокрема, ними був підготовлений проект «Удосконалення системи вивезення твердих побутових відходів міста Вінниці».

Варто зазначити, що викладачі коледжів, які брали участь у формувальному етапі експерименту, були забезпечені методичними матеріалами. Вони отримували чіткі інструкції на кожному етапі роботи, наочні матеріали, розроблені автором, робочі зошити з дисциплін. Викладачі мали змогу неодноразово чути виступи на методоб'єднаннях (наприклад, було представлено доповідь «Формування еколого-валеологічної компетентності майбутніх учителів за допомогою сучасних методів та прийомів» тощо). Також доповіді звучали на курсах підвищення кваліфікації для вчителів. Зокрема, під патронатом навчально-методичного центру професійно-технічної освіти у Вінницькій області на базі Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу проведено курси підвищення кваліфікації для вчителів професійно-технічних закладів освіти області, на яких слухачі мали змогу відвідати відкриті пари з екології («Біотичні та антропогенні чинники середовища» тощо).

На оцінювально-результативному етапі з метою формування важливих для еколого-валеологічної діяльності професійних і особистісних якостей було, зокрема, активізовано позааудиторну роботу зі студентами. Так, наприклад, було створено «Еколого-валеологічну студію», напрямками діяльності якої були: популяризація науково-популярних фільмів екологічної й валеологічної тематики; ознайомлення студентів коледжу з новітньою науково-популярною літературою екологічного спрямування; розроблення й реалізація екологічних проектів; участь у студентських наукових конференціях; волонтерська екологічна діяльність (співпраця з міськими екологічними організаціями).

На цьому етапі реалізовували такі організаційно-педагогічні умови: посилення прикладної спрямованості змісту фахової підготовки майбутніх учителів початкової школи шляхом залучення студентів до еколого-валеологічної діяльності; зорієнтованість (педагогічного керівництва цим процесом) на розвиток у студентів практичної готовності до еколого-валеологічної діяльності в школі.

З метою розвитку інтересів студентів коледжу до екологічної і валеологічної діяльності учасники еколого-валеологічної студії готували доповіді (реферати) на актуальні екологічні чи валеологічні теми, які потім представляли студентам різних академічних груп. Зокрема, у ході експериментальної роботи студентам пропонувалась така тематика рефератів: «Альтернативна енергія», «Антропогенний вплив на навколишнє середовище», «Взаємодія сучасної людини з природним середовищем», «Вплив діяльності людини на довкілля», «Глобальні екологічні проблеми людства», «Джерела прісної води. Їх охорона», «Сучасна екологічна ситуація в Україні», «Екологія у моєму місті», «Екологічний стан водойм в

Україні», «Екологічний стан річки Південний Буг», «Забруднення лісів», «Збережи те, що любиш», «Негативні наслідки діяльності людини у довкіллі», «Що можу зробити я для збереження природи?» тощо.

Значна увага під час експерименту приділена педагогічній практиці студентів. Для них було розроблено й запропоновано низку творчих завдань, спрямованих на формування еколого-валеологічної компетентності. Так, важливе значення під час проходження педагогічної практики приділялося моделюванню та проведенню еколого-валеологічних заходів із молодшими школярами, що мали на меті формування вмінь активізувати механізми еколого-валеологічної діяльності дітей та орієнтувати молодшого школяра на природоохоронну та здоров'язбережувальну діяльність.

Назвемо декілька проектів, так чи інакше спрямованих на формування еколого-валеологічної компетентності майбутніх педагогів, у яких під час експерименту брали участь студенти експериментальної групи.

Одним із організованих нами заходів був виступ студентів коледжу у Вінницькій обласній універсальній науковій бібліотеці ім. К. Тімірязєва з проектом «Пісня про Чорнобиль». Учасною в цьому проекті студенти долучилися до вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС і пам'яті жертв Чорнобильської катастрофи на засіданні екологічного клубу «День Х», який традиційно проходить у Вінницькій обласній універсальній науковій бібліотеці імені К. Тімірязєва. Студенти прониклися трагедією технологічної катастрофи світового масштабу, читали вірші про це, презентували художні творчі роботи.

З метою популяризації інформації еколого-валеологічного спрямування було організовано екологічну агітбригаду «Фенікс». Студенти агітбригади підготували виступ у Вінницькій обласній бібліотеці імені І. Франка. Проект присвячений «Всесвітньому дню Землі» (22 квітня 2017 р.). До Всесвітнього дня Землі, у відділі обслуговування школярів, відбулась екологічна вітальня «стежками царства живої природи». Студенти Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу розповіли запрошеним гостям свята, чому так важливо оберігати і захищати природу нашої планети і свого Подільського краю. Агітбригада коледжу здійснила мандрівку різними стежками, відповідаючи на запитання вікторини. Зелена стежка означала світ рослин, червона – світ тварин, а на жовтій стежині були запитання з охорони природи. Учасники заходу отримали багато позитивних вражень, а агітбригада «Фенікс» отримала подяки від адміністрації бібліотеки.

Вихованці екологічної агітбригади «Фенікс» організовують і проводять чимало екологічних заходів у коледжі і поза його межами. Так, наприклад, у коледжі вони проводять щоквартальні осінньо-весняні суботники. Доброю традицією стало проведення суботників на території коледжу, двічі на рік студенти прибирають територію біля коледжу, кожна група закріплена за певною ділянкою. Також студенти агітбригади започаткували й проводять акцію «Збережи первоцвіти». Значну увагу знищенню первоцвітів приділяє екологічна агітбригада «Фенікс», особливо напередодні свят. Збирання первоцвітів шкідливе для природи тим, що не дає можливості рослинам утворити насіння. До того ж ушкоджуються сусідні квітки, ламаються стебла та бруньки, рослини нівечаться повністю.

Студенти активно долучилися до Всеукраїнської акції «Батарейкам – утилізація», проінформувавши про неї усіх студентів коледжу та встановивши контейнери з наліпками. Студенти, зокрема, у бесідах розповіли про рівень забрудненості земель України побутовими відходами, а також акцентували увагу на одній із найбільших екологічних проблем – збільшення забруднених земель від використаної електроніки, і тій шкоді, яку вони завдають довкіллю й здоров'ю людини. Одна «пальчикова» батарейка забруднює 400 л. води, або 20 м кв. ґрунту, оскільки, розкладаючись, вона виділяє ртуть, кадмій, нікель, кобальт та інші важкі метали, які, потрапляючи в організм людини, руйнують нирки, печінку, нервову систему тощо. Тому для уникнення всіх цих жахливих наслідків зіпсовані батарейки не варто викидати зі звичайним сміттям, а збирати окремо для їх подальшої спеціалізованої утилізації.

У Європі є лише три заводи, які можуть переробляти батарейки. Один із них – у Німеччині, другий – у Франції, третій відкрився в Україні – Львівське державне підприємство «Аргентум».

Висновки з дослідження і перспективи подальших розвідок у заданому напрямі.

Отже, використання різних методів, кожний з яких здійснював вплив на домінуюче формування окремих складових еколого-валеологічної компетентності майбутніх учителів початкової школи, в комплексі сприяв формуванню цілісної якості, зокрема, позитивно вплинув на стан сформованості мотиваційно-ціннісної, пізнавально-інформаційної, практично-діяльничної, особистісно-рефлексивної складових елементів еколого-валеологічної компетентності студентів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Зуев П.В. Развитие эколого-валеологической компетенции на основе проектно-исследовательской деятельности учащихся в процессе обучения естествознанию. http://journals.uspu.ru/attachments/article/754/Педагогическое%20образование%20в%20России_8_2014_ст.%2042.pdf

УДК 8111.111: 81'42: 070: 378.9

ПІАР-ТЕКСТ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ В МАЙБУТНІХ ЖУРНАЛІСТІВ ПРОФЕСІЙНО СПРЯМОВАНОЇ АНГЛОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ЧИТАННІ

Вавіліна С. Г., к. пед. н.

*Запорізький національний університет,
вул. Жуковського, 66, м. Запоріжжя, Україна*

vavilina.s@gmail.com

У статті обґрунтовано доцільність включення англомовного піар-тексту до змісту навчання майбутніх журналістів іноземної мови професійного спрямування в контексті сучасних тенденцій на журналістському ринку праці. Здійснено розмежування текстів сфери піару і власне журналістських матеріалів за характером інформації та основними жанроутворювальними ознаками. Окреслено найсуттєвіші лінгвостилістичні характеристики англомовних піар-текстів.

Ключові слова: професійно орієнтоване читання, піар-текст, інформація, предмет відображення, функції, лінгвостилістичні аспекти.

ПИАР-ТЕКСТ КАК СРЕДСТВО ФОРМИРОВАНИЯ У БУДУЩИХ ЖУРНАЛИСТОВ ПРОФЕССИОНАЛЬНО ОРИЕНТИРОВАННОЙ АНГЛОЯЗЫЧНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ В ЧТЕНИИ

Вавилина С. Г.

*Запорожский национальный университет,
ул. Жуковского, 66, г. Запорожье, Украина*

vavilina.s@gmail.com

В статье обосновывается целесообразность включения англоязычного пиар-текста в содержание обучения будущих журналистов иностранному языку профессиональной направленности в контексте современных тенденций на журналистском рынке труда. Осуществлено разграничение текстов сферы пиара и собственно журналистских материалов по характеру информации и основным жанрообразующим признакам. Описаны главные лингвостиллистические особенности англоязычных пиар-текстов.

Ключевые слова: профессионально ориентированное чтение, пиар-текст, информация, предмет отображения, функции, лингвостиллистические аспекты.